

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی

دوره ۸، شماره ۳۰، پاییز ۱۳۹۹

ص ص: ۸۹-۱۰۷

تحلیل تأثیرات ادراک شده رویداد ورزشی کشتی با چوخه از دیدگاه تماشاگران

شهرام عبدی^۱ - مهدی طالب پور^{۲*} - زهراسادات میرزازاده^۳ - محمد قربانی^۴

۱. دانشجوی دکتری، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران ۲. استاد، دانشکده علوم ورزشی،

دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران ۳. استادیار، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

۴. استاد، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۰/۰۸، تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۰۶/۱۷)

چکیده

هدف مطالعه حاضر، شناسایی و اولویت بندی اثرات ادراک شده رویداد ورزشی کشتی با چوخه از دیدگاه تماشاگران بود. روش انجام پژوهش از نوع آمیخته بود و برای شناسایی اثرات برگزاری کشتی با چوخه، از روش تحقیق کیفی و برای سنجش اهمیت و رتبه بندی عوامل و مؤلفه ها، از روش تحقیق کمی استفاده شد. جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل مدیران، معاونان و کارشناسان اداره کل ورزش و جوانان استان خراسان رضوی و شمالی، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خراسان رضوی و شمالی، ادارات ورزش و جوانان در استان های خراسان رضوی و شمالی، هیأت کشتی استان خراسان رضوی و شمالی، هیأت ورزش روستایی و بازی های بومی محلی استان خراسان رضوی و شمالی و پیشکسوتان کشتی با چوخه در استان های ذکر شده و در بخش کمی تماشاگران کشتی با چوخه که در مسابقه ۱۴ فروردین ۱۳۹۸ در گود سنتی چشمه زینل خان شهر اسفراین حضور داشتند، بودند. نمونه آماری در بخش کیفی ۲۸ نفر از افراد جامعه آماری و در بخش کمی شامل ۳۸۴ نفر بود. برای جمع آوری داده ها نیز از دو روش مصاحبه نیمه ساختاری و پرسشنامه محقق ساخته و در تحلیل داده های آماری به روش استنباطی از آزمون فریدمن استفاده شد. نتایج نشان داد که عوامل تفریحی-گردشگری، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، زیست محیطی و اقتصادی به ترتیب مهم ترین اثرات برگزاری رویداد ورزشی کشتی با چوخه هستند؛ بنابراین مدیران، مسئولان، برنامه ریزان و برگزار کنندگان باید به این متغیرها به عنوان اثرات مهم برگزاری کشتی با چوخه در جوامع میزبان توجه کنند.

واژه های کلیدی

بازی های بومی-محلی، تماشاگران، رویداد ورزشی، کشتی با چوخه.

مقدمه

امروزه ورزش از اصلی‌ترین پدیده‌های اجتماعی در جهان است و مشارکت افراد جامعه در آن سبب توسعه شناختی، روانی، اجتماعی و تناسب اندام می‌شود (۲۳)، که رویدادهای ورزشی یکی از بخش‌های مهم و شایان توجه آن است. رویدادهای ورزشی موقعیت‌های کاملاً اختصاصی، بابرنامه، از پیش آماده‌شده و از نظر زمانی محدودند که شرکت‌کنندگان برای دستیابی به اهداف مشخص در آن شرکت کرده یا در برگزاری آن مشارکت می‌کنند. همچنین برای تماشای آن انتظار می‌رود تعداد زیادی تماشاگر وجود داشته باشد (۷). هر ساله هزاران رویداد، از رویدادهای محلی گرفته تا رویدادهای ورزشی حرفه‌ای در جهان برگزار می‌شود. رشد چشمگیر رویدادهای ورزشی نه تنها شرکت‌کنندگان، تماشاگران و گردشگران را به سمت شهر میزبان جلب می‌کند، بلکه سبب افزایش جلب توجه رسانه‌ها نیز می‌شود و تأثیرات مثبت فراوانی را برای شهر میزبان ایجاد می‌کند (۲۷). رویدادهای ورزشی در اشکال مختلف وجود دارند و از لحاظ بزرگی، ارزش، تأثیرات بر جامعه میزبان و دلایل میزبانی متفاوت‌اند، برای مثال بودین^۱ و همکاران (۲۰۰۱) رویدادهای ورزشی را با توجه به میزان اثرگذاری آنها دسته‌بندی کردند و از رویدادهای محلی^۲، بزرگ^۳، هال‌مارک^۴ و ابررویداد^۵ برای نام‌گذاری انواع رویدادهای ورزشی استفاده کردند (۱۹)، اما همواره یک وجه ثابت در مورد رویدادها وجود دارد و آن هم محدود بودن زمان آنهاست. علاوه بر این، می‌توان گفت که هرچه دامنه یک رویداد وسیع‌تر باشد یا به عبارت دیگر، رویداد بزرگ‌تر باشد و تعداد افراد بیشتری را چه به صورت شرکت‌کننده یا تماشاگر پوشش دهد، میزان تأثیرات آن بر

جامعه و شهر میزبان بیشتر خواهد بود (۴۳). اگرچه رویدادهای ورزشی کوتاه‌مدت هستند، می‌توانند تأثیرات کوتاه‌مدت یا بلندمدتی را ایجاد کنند (۴۵).

تأثیرات رویدادهای ورزشی توجهات زیادی را از سوی محققان و سیاست‌گذاران به سوی خود جلب کرده است. متناسب با مقیاس و سطح رویداد ورزشی برگزارشده اثرات رویداد ورزشی نیز می‌تواند متفاوت باشد. برای مثال برنت ریچی^۶ (۱۹۸۴) پنج بعد از اثرات رویدادهای هال‌مارک را ارائه کرده است: اقتصادی، فیزیکی، فرهنگی-اجتماعی، روانی و سیاسی (۲۰). براون و میسی^۷ (۲۰۰۱) طبقه‌بندی متفاوت‌تری را در خصوص رویدادهای بزرگ ورزشی ارائه کرده‌اند: اقتصادی، گردشگری، میراثی، بازآفرینی شهری، اجتماعی و مشارکت و توسعه ورزش (۲۱). برگزاری رویدادهای ورزشی در شهرها و جوامع میزبان، تغییرات بسیاری را از نظر فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و فضایی به همراه دارند. سود حاصل از گردشگری ورزشی در پشت صحنه ورزش و مسابقات ورزشی موجب می‌شود که بسیاری از شهرها و کشورها این فرصت را مغتنم بشمارند و به جذب گردشگران بپردازند. ورزش و برگزاری مسابقات ورزشی سبب می‌شود بودجه فراوانی در امر ساخت، تعمیر و تنظیم زیرساخت‌ها و ساختارهای زیربنایی و اقتصادی شهرها و نواحی پیرامون آن اختصاص یابد و شهرهای ضعیف بیش از پیش در مسیر توسعه شهری از نظر فیزیکی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی قرار گیرند (۱۰). به طور کلی می‌توان گفت که تأثیرات عمده و بزرگ رویداد به سه دسته اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و زیست‌محیطی تقسیم می‌شوند که این ابعاد رابطه متقابلی نیز با یکدیگر دارند (۲۸). تأثیرات اقتصادی رویدادهای ورزشی یکی از دلایلی

5. Mega event
6. Brent Ritchie
7. Brown & Massey

1. Bowdin
2. Local
3. Major
4. Hallmark

هستند که تمایل مسئولان شهرهای مختلف را برای برگزاری رقابت‌های ورزشی برمی‌انگیزند. تأثیرات اقتصادی می‌توانند مستقیم و غیرمستقیم باشند، درآمدزا باشند، به ایجاد زیرساخت‌ها منجر شوند، گردشگران را جذب کنند، اشتغال‌زایی کنند یا به‌طور غیرمستقیم سبب افزایش درآمد مالیاتی دولت شوند و به بهبود وضعیت شهر و کشور در آینده منجر شوند (۲۴). در سال‌های اخیر بحث‌هایی در خصوص تأثیرات منفی احتمالی رویدادهای ورزشی در حال وقوع است. بیشتر این بحث‌ها مربوط به هزینه‌های برگزاری، توسعه زیرساخت‌ها، اماکن و تجهیزات ورزشی است که پس از پایان رویداد برجای می‌مانند. این موضوع تا بدان‌جا اهمیت دارد که IOC بیان داشت که لازم است میزبان‌های آتی رویدادهای ورزشی، هزینه‌های مربوط به ساخت‌وساز خود را کاهش دهند (۶). تأثیرات اجتماعی-فرهنگی نسبت به تأثیرات اقتصادی توجهات بیشتری را به خود جلب کرده و در بخش سرمایه‌گذاری دولتی مورد توجه قرار گرفته است (۳۶). ارتقای هویت جامعه، غرور و کسب افتخار، همدلی و دوستی، روحیه تعاون، همکاری و همگرایی اجتماعی، افزایش سرمایه فرهنگی، بهبود سنت‌های فرهنگی، نگرش‌ها، باورها و ارزش‌ها و کسب تجربه و مهارت از جمله این تأثیرات هستند (۲۱، ۲۰). تأثیرات زیست‌محیطی به تغییر فیزیکی، شیمیایی، بیولوژیکی، اجتماعی و اقتصادی محیط‌زیست بر اثر یک یا چند فعالیت اطلاق می‌گردد و شناسایی تأثیرات زیست‌محیطی بخش عمده و اصلی را در روند مطالعات زیست‌محیطی تشکیل می‌دهد. انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی مانند تخریب اراضی زراعی و باغی، انباشت زباله و افزایش ساخت‌وساز بی‌رویه، آلودگی آب، ایجاد آلودگی صوتی از جمله اصلی‌ترین پیامدهای منفی در این بخش تلقی می‌شود (۴۲). در بعد سیاسی، دیپلماسی ورزشی و بهبود روابط بین‌الملل و صلح از آثار

مثبت سیاسی، و سوء استفاده‌های سیاسی دولت‌ها، نژادپرستی، تبعیض و استثمار بازیکنان جوان نمونه‌هایی از آثار منفی سیاسی قلمداد می‌شوند (۵۲). تقویت روحیه جامعه، بهبود سرگرمی‌های ورزشی، استراحت و تفریح، بازشناسی نام تجاری، برندسازی تصویر محلی، افزایش تعداد گردشگران و شناخت شهر و منطقه میزبان از جمله تأثیرات شناسایی و بیان‌شده در بخش تفریحی-گردشگری است (۳۱، ۳).

ساکنان محلی، تماشاگران و بازدیدکنندگان اثرات رویدادها را به دو صورت مثبت و منفی در طول و بعد از برگزاری درک می‌کنند و مطالعات قبلی نشان می‌دهد که ادراک افراد از اثرات به اندازه اثرات واقعی مهم و بارز است (۴۱، ۳۹). لوردی^۱ و همکاران (۲۰۱۱) در بررسی ادراکات ساکنان محلی از تأثیرات جام‌جهانی مسابقات کریکت ۲۰۰۷ در باربادوس، به مقایسه برداشت ساکنان از تأثیرات این رویداد قبل و بعد از بازی‌ها پرداختند. این پژوهشگران با استفاده از تحلیل عاملی، هفت عامل تبادل فرهنگی، مشکلات اجتماعی، منافع اقتصادی، توسعه فرهنگی و حفظ منابع طبیعی، آلودگی و مشکلات ترافیکی، افزایش قیمت‌ها و هزینه‌های ساخت‌وساز را شناسایی کردند. بررسی‌ها نشان داد قبل و بعد از بازی‌ها، در همه ابعاد تفاوت معناداری بین ادراکات ساکنان وجود داشت، به‌طوری‌که قبل از بازی‌ها انتظار می‌رفت هزینه میزبانی بیشتر از منافع باشد، درحالی‌که بعد از برگزاری، برداشت ساکنان این بود که منافع این رویداد بیشتر از هزینه‌ها شده است (۴۰). گیسون^۲ و همکاران (۲۰۱۲) در مطالعه‌ای به بررسی میزان اثرگذاری رویدادهای ورزشی کوچک بر وضعیت اقتصادی و اجتماعی منطقه و توسعه گردشگری پرداختند. آنها با مطالعه رویدادهایی مانند دوی مارتن، تیروکمان، فوتبال و شنا پیشنهاد کردند که توجه به

رویدادهای ورزشی کوچک می‌تواند موجب تأثیرات پایدار و ماندگار در بهبود وضعیت منطقه شود (۲۹). دیکینسون و شیپوی^۱ (۲۰۰۷) برگزاری رویدادهای ورزشی را عاملی موفقیت‌آمیز در بهبود تصویر بین‌المللی کشور میزبان گزارش کردند؛ از دید آنها برگزاری موفق یک رویداد ورزشی می‌تواند تأثیرات مفیدی مانند تأثیرات اقتصادی، زیست‌محیطی، زیرساخت‌های فیزیکی، مقصد گردشگری، تأثیرات فرهنگی، تقویت تصویر مقصد، امنیت و نوسازی شهری و تأثیرات سیاسی را برای کشور میزبان در بر داشته باشد (۲۵). جابالاه^۲ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهش خود که به‌صورت مصاحبه نیمه‌ساختاریافته و با ۲۵ نفر از مقامات ورزشی محلی فرانسه انجام گرفت و از طریق روش تحلیل محتوا آنالیز شد، نشان دادند درحالی‌که مقامات ورزشی تأثیرات مثبت بیشتری را نسبت به تأثیرات منفی درک می‌کنند، با این حال آنها بیشتر درگیر مدیریت اثرات منفی‌اند (۲۶). گریکس و هولیهان^۳ (۲۰۱۴) در پژوهش خود بیان کردند که میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی، ممکن است شامل تأثیرات نامحدود مانند غرور محلی، انسجام اجتماعی، برندسازی تصویر محلی، بهبود تصویر منطقه‌ای یا ملی، افزایش تجارت بین‌المللی، مشارکت جامعه و جنبه‌های سیاسی باشد (۳۱). هوانگ^۴ و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهش خود به شناسایی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و زیست‌محیطی رویدادهای بزرگ ورزشی از دیدگاه ساکنان به مطالعه موردی بازی‌های جهانی ۲۰۰۹ کائوسیونگ در تایوان پرداختند، پژوهش موردنظر در بین ساکنان ۱۸ تا ۶۵ ساله ساکن در منطقه کائوسیونگ انجام گرفت، نتایج نشان می‌داد از دیدگاه ساکنان عامل اقتصادی مانند افزایش ورود گردشگران

خارجی، توسعه مشاغل و ورود ارز در رتبه اول، عامل اجتماعی-فرهنگی مثل تبادل فرهنگی در رتبه دوم و عامل زیست‌محیطی در رتبه سوم قرار داشت (۳۳). ژوو و آپ^۵ (۲۰۰۹) در پژوهش خود با عنوان «ادراکات ساکنان از تأثیرات بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن» به شناسایی و بررسی برداشت‌های ساکنان نسبت به یک رویداد بزرگ ورزشی پرداختند و در نهایت ۲۰ گویه مختلف را در چهار عامل اجتماعی-روانی، اثرات توسعه شهری، توسعه اقتصادی و اثرات زندگی اجتماعی دسته‌بندی کردند. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که بیشتر پاسخ‌دهندگان درک مثبتی از اثرات این رویداد به‌خصوص در مورد سه عامل اجتماعی-روانی، توسعه شهری و توسعه اقتصادی داشتند (۵۱). ویکو^۶ و همکاران (۲۰۱۹) اشتغال، بازآفرینی شهری، مزایای اقتصادی و اجتماعی را از جمله تأثیرات برگزاری جام جهانی ۲۰۱۴ فوتبال در برزیل برشمردند (۴۹). اینوی^۷ و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهش خود نشان دادند که رویداد ورزشی مرتبط با امور خیریه، می‌تواند سبب توسعه سرمایه اجتماعی، تقویت هویت جمعی و غرور ساکنان شود و همچنین سطح بهزیستی، سلامتی و ورزشی آنها را ارتقا دهد (۳۵). شیو و پریوس^۸ (۲۰۱۸) ادراک ساکنان شهر هامبورگ نسبت به پیشنهاد میزبانی بازی‌های المپیک ۲۰۲۴ را ارزیابی کردند و مقایسه بین میراث مثبت و منفی ادراک‌شده نشان داد که میراث منفی وزن بیشتری را به خود اختصاص داد و ساکنان بیشتر در خصوص هزینه‌های برگزاری بازی‌ها ابراز نگرانی کردند (۴۶). ژوو و کاپلانیدو^۹ (۲۰۱۸) توسعه سرمایه اجتماعی را از مزایای مهم برگزاری رویدادهای ورزشی در جامعه برشمردند و در ادامه چهار پیامد مثبت سرمایه اجتماعی

6. Vico
7. Inoue
8. Scheu & Preuss
9. Zhou & Kaplanidou

1. Dickinson & Shipway
2. Djaballah
3. Grix & Houlihan
4. Huang
5. Zhou & Ap

شامل نگرش و رفتارهای حمایتی، تأثیر مثبت بر دیگران، رفتارهای مثبت اجتماعی و افزایش جامعه‌پذیری را مشخص کردند (۵۰). طیبی و دهقان قهفرخی (۱۳۹۶) با استفاده از تحلیل عاملی، هفت عامل توسعه مدیریت، توسعه مالی، توسعه روحی و روانی، توسعه مشارکت‌های اجتماعی، توسعه اماکن و زیرساخت‌ها، توسعه تبلیغاتی و توسعه فرهنگی و گردشگری را به‌عنوان پیامدهای برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی شناسایی کردند (۱۲). نتایج پژوهش همتی مرادآبادی و همکاران (۱۳۹۷) نشان داد که میزبانی رویدادهای ورزشی، یک متغیر پیش‌بین برای توسعه شهری است و همچنین میزبانی رویدادهای ورزشی بر توسعه اقتصادی، توسعه فرهنگی اجتماعی، توسعه کالبدی و توسعه اکولوژیکی تأثیر معناداری دارد (۱۶). جوادزاده و سالاریان (۱۳۹۶) در پژوهش خود نشان دادند که برگزاری رویدادهای ورزشی در شهر تهران، جذب تعداد زیاد گردشگران ورزشی، ایجاد شغل، توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و دولتی، ایجاد درآمد و ارتقای سطح زندگی افراد جامعه، ایجاد و استانداردسازی زیرساخت‌ها و تسهیلات جدید، بهبود تصور از مقصد، برندسازی و افزایش اعتبار بین‌المللی و بهبود سرگرمی‌های ورزشی را به‌همراه دارد (۸).

همان‌طور که ملاحظه شد، تمرکز اصلی پژوهش‌های انجام‌گرفته بر روی رویدادهای ورزشی بزرگ‌مقیاس مانند بازی‌های المپیک و جام‌جهانی فوتبال است. این رویدادها به‌طور گسترده‌ای برای توسعه گردشگری، ارائه فرصت‌های تجاری جدید و یا ایجاد مشاغل استفاده می‌شوند (۴۴). در مقابل، اثرات رویدادهای کوچک‌مقیاس کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. با این حال، این‌گونه رویدادها ممکن است حداقل در برخی موارد، نتایج بهتر و پایدارتری را برای جوامع محلی فراهم کنند. با توجه به نتایج ملموس و هزینه‌های کمتر میزبانی آنها، ممکن است توزیع بهتر منابع

مالی دولتی را تسهیل کنند (۴۷). با توجه به پیامدهای ناملموس، این رویدادها ممکن است احساسات قوی‌تری را نسبت به حس تعلق و توانمندسازی جامعه، در پی داشته باشند (۴۸)، علاوه بر این، چنین پیامدهایی ممکن است رایج‌تر هم باشند، زیرا رویدادهای کوچک در مجموع بیشتر از رویدادهای بزرگ برگزار می‌شوند و تنها مختص به شهرهای بزرگ نیستند (۴۷). مهم‌تر از همه، رویدادهای کوچک به سرمایه کمتری نیاز دارند و از زیرساخت‌های موجود استفاده می‌کنند. آنها اغلب داوطلبانه‌اند و به‌صورت محلی کنترل می‌شوند. با این حال، آنها توانایی تولید بازده شایان توجهی در سرمایه‌گذاری‌های کوچک مالی را نیز دارا هستند (۳۲). رویدادهای کوچک تا متوسط ممکن است برای ورزشکاران محلی تا حد زیادی در دسترس باشد. اگرچه برد رسانه‌ای این نوع رویدادها با رویدادهای بزرگ قابل مقایسه نیست، به‌نظر می‌رسد برگزاری این نوع رویدادها فرصت‌های بیشتری را برای تعامل ورزشکاران با جامعه محلی ارائه کند و تجربه عالی و صمیمی را برای شرکت‌کنندگان فراهم آورد. به همین ترتیب، این رویدادها ممکن است بیشترین پتانسیل را برای نفوذ در شرکت‌کنندگان جهت مشارکت در اختیار داشته باشند (۳۴، ۳۰). تحقیقات نشان داده‌اند که مسابقات ورزشی کوچک و بزرگ می‌توانند شرکت‌کنندگان، تماشاگران و گردشگران را به خود جلب کرده و میلیون‌ها دلار درآمد برای اقتصاد محلی فراهم کنند (۲۲).

یکی از رویدادهای مهم و مطرح در سطح کشور رویداد ورزشی کشتی با چوخه است. این رویداد در سال ۱۳۸۷ در فهرست آثار ملی و به‌عنوان میراث فرهنگی ناملموس و با شماره ۳۰ ثبت شد. کشتی با چوخه از معروف‌ترین ورزش‌های بومی و محلی ایران است. این کشتی نام خود را از تن‌پوشی سنتی گرفته است و در استان خراسان ریشه‌ای عمیق در زندگی، خلق‌و‌خو و اعتقادات مذهبی و ملی مردم

دارد. خاستگاه این ورزش شمال خراسان است. کشتی با چوخه در خراسان بزرگ از تاریخچه کهنی برخوردار است و این ورزش بومی در بسیاری از مراسم محلی به خصوص جشن‌های عروسی نیز رایج بوده است. واژه چوخه در اصل کردی، کرمانجی است و به معنای شغل کوتاهی است که کشتی‌گیران آن را با شال سفیدرنگی محکم می‌کنند. از آنجا که این ورزش از روزگاران قدیم در بین مردم کرد شمال خراسان مرسوم بوده به این نام (کشتی با چوخه) معروف شده است (۲). هرچند کشتی با چوخه، ورزش عشایر و ایل‌های خراسان شمالی است که پیش از شروع حکومت سلسله افشاری به این خطه کوچ کرده‌اند، با این حال شاید از سال ۱۳۴۲ و به همت مرحوم منوچهر لطیف مفسر فقید کشتی ایران مسابقه‌های این ورزش که در بجنورد، درگز، چاپشلو، قوچان، شیروان، چناران، مانه و سملقان، جوین، سبزوار، فاروج، کلات نادری، مشهد، نیشابور، تربت جام، آشنخانه و به‌ویژه اسفراین دنبال می‌شوند، ساماندهی شد (۱۳). همه‌ساله در روز چهاردهم فروردین، مسابقات کشتی با چوخه که در گود سنتی "چشمه زینل‌خان" اسفراین برگزار می‌شود، قریب به ۸۰ هزار تماشاگر در گود حضور پیدا می‌کنند و به تماشای این مسابقات می‌پردازند. از طرف دیگر، به لحاظ قرابت تکنیکی و فنی این رشته با ورزش کوراش و جودو، سهم شایان توجهی از ورزشکاران تیم ملی کشور در این دو رشته ورزشی را قهرمانان کشتی با چوخه به خود اختصاص داده‌اند (۹).

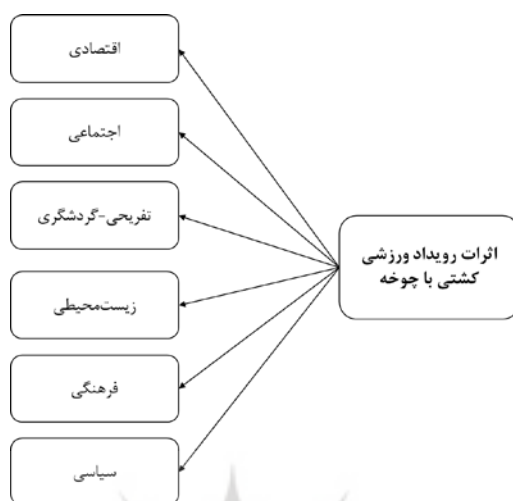
به‌طور کلی، ورزش‌ها و بازی‌های بومی و محلی و سنتی بازتاب هویت‌های فرهنگی فردی و جمعی و نیز عواملی پراهمیت در توسعه فرهنگی‌اند (۱۵). ورزش‌های بومی برگرفته از فرهنگ قومی ماست و رابطه تنگاتنگ و نزدیکی به شیوه زندگی، رفتار، کردار و مناسبت‌های آنها دارد. البته امروزه برخی از این بازی‌های بومی از محدوده اولیه قومی

خود خارج شده و در مناطق دیگری رواج پیدا کرده‌اند (۱۷). این بازی‌ها به‌طور عام بار فرهنگی دارند و با هدف پر کردن اوقات فراغت انجام می‌گیرند. با شناخت بازی‌های بومی، قبیله‌ای، محلی و سنتی می‌توان شرایط را به‌منظور رشد و ارتقای همه‌جانبه افراد جامعه به‌ویژه قشر کودکان و نوجوانان مهیا کرد (۱). توجه به ورزش‌های بومی و محلی به‌سبب رابطه تنگاتنگی که با شیوه زندگی، رفتار، کردار و مناسبت‌های مردم دارند، می‌تواند ضمن عمومیت بخشیدن به برنامه‌های ورزشی، قابلیت‌های جسمی، فکری، روانی، شخصیتی و اجتماعی افراد را با کمترین امکانات و هزینه‌ها شکوفا و توسعه داد و زمینه‌ساز اصلی پرورش نیروی انسانی سالم و ارتقای کیفی زندگی و ایجاد فرصت زندگی بهتر برای جوامع شد (۴).

تحقیقات انجام‌گرفته در سال ۲۰۰۵ در دانمارک نشان داد که ظهور بازی‌های بومی و محلی در بین جامعه موجب تحول تکامل، توسعه، سنت و مدرنیته می‌شود (۲۷). بازی‌های بومی و محلی به تکامل نظام آموزشی و نظام فرهنگی-اجتماعی جامعه منجر می‌شود (۳۸). همچنین توجه به این بازی‌ها و فراهم آوردن وسایل و تجهیزات برای آنها موجب به‌وجود آمدن بازی‌های جدید می‌شود (۲۷). در تحقیقاتی که در کشور نیجریه با هدف رشد و گسترش ورزش‌های بومی و محلی صورت گرفت، حضور و حمایت دولت‌ها در تمامی سطوح برای رشد و گسترش بازی‌های بومی و محلی و قوی کردن پایه‌های این ورزش‌ها در میان جامعه ضروری قلمداد شد (۱۸). پاپزن و همکاران (۱۳۹۵) ارتقای سرمایه اجتماعی، افزایش مشارکت روستاییان، بهبود همبستگی اجتماعی، حفظ ارزش‌ها و باورهای محلی و نیز غنی‌سازی اوقات فراغت روستاییان و کاهش آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی را از جمله آثار بازی‌های بومی و محلی در جوامع روستایی برشمردند (۵). بازی‌ها و رویدادهای بومی و محلی نیز دارای تأثیرات ویژه و

سیاسی شناسایی کردند که به‌عنوان مبنا و الگوی مفهومی این پژوهش استفاده شد (۱۴).

اختصاصی‌اند که در همین زمینه عبدی و همکاران (۱۳۹۸) اثرات برگزاری کشتی با چوخه را در شش بعد اقتصادی، اجتماعی، تفریحی-گردشگری، زیست‌محیطی، فرهنگی و

شکل ۱. الگوی مفهومی پژوهش (عبدی و همکاران، ۱۳۹۸)

فعالیت‌هایی تفریحی و فراغت برای ساکنان، تماشاگران و بازدیدکنندگان مورد توجه قرار گیرد. شناخت تأثیرات رویدادهای ورزشی بومی و محلی می‌تواند دیدگاه جامعی را نسبت به مزایا و معایب برگزاری در اختیار مسئولان و برنامه‌ریزان قرار دهد. کشتی با چوخه به‌عنوان یک رویداد ورزشی ملی منطقه‌ای (رایج در استان‌های خراسان شمالی و رضوی) با مقیاس کوچک تا متوسط که به‌عنوان میراث فرهنگی ناملموس شناخته شده است. همان‌طور که بیان شد، تأثیرات رویدادهای مختلف با یکدیگر متفاوت است و می‌توان گفت که تأثیرات هر رویداد ورزشی برگزار شده منحصر به فرد بوده و نیاز است تا این اثرات در هر رویداد شناسایی شوند. با توجه به موارد مذکور باید گفت که پژوهش‌های بسیاری در حوزه تأثیرات رویدادهای ورزشی و گردشگری انجام گرفته است، اما پژوهشی که به‌دنبال شناسایی تأثیر رویدادها و بازی‌های بومی و محلی و به‌طور ویژه کشتی با چوخه باشد، یافت نمی‌شود و این وجه تمایز پژوهش حاضر با سایر پژوهش‌های این حوزه است، از این‌رو

با عنایت به اهمیت ورزش‌ها و بازی‌های بومی و محلی از جنبه‌های مختلفی مثل رشد جسمانی، تفریح و سرگرمی، اوقات فراغت و غیره و همچنین با توجه به کمبود و ماهیت پراکنده پژوهش‌ها در زمینه رویدادهای ورزشی ویژه به‌خصوص رویدادهای ورزشی بومی و محلی و همچنین نبود پژوهش‌های مناسب و مرتبط در خصوص آثار و پیامدهای برگزاری این قبیل رویدادها در جوامع میزبان، مجموعه‌ای از سؤالات در خصوص تأثیرات اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، زیست‌محیطی و سایر تأثیرات در جوامع میزبان و محلی مطرح می‌شود. یکی از حوزه‌های ویژه و مهم که پژوهشگران رویدادهای ورزشی کمتر بدان توجه کرده‌اند تأثیرات این رویدادها در جوامع میزبان است. شناسایی و درک تأثیرات رویدادهای ورزشی در جوامع میزبان، برای موفقیت هر رویداد و همچنین توسعه جوامع میزبان بسیار حیاتی است. رویدادهای ورزشی و به‌طور ویژه رویدادهای ورزشی بومی و محلی می‌توانند به‌عنوان ابزارهایی به‌منظور کسب درآمد برای برگزارکنندگان یا

مطالعه حاضر در پی بررسی، شناسایی و اولویت‌بندی تأثیرات متنوع این رویداد است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی و روش انجام آن آمیخته از نوع اکتشافی است که ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی است. جامعه آماری پژوهش در بخش کیفی شامل مدیران، معاونان و کارشناسان اداره کل ورزش و جوانان استان خراسان رضوی و شمالی، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان خراسان رضوی و شمالی، ادارات ورزش و جوانان در استان‌های خراسان رضوی و شمالی، هیأت کشتی استان خراسان رضوی و شمالی، هیأت ورزش روستایی و بازی‌های بومی محلی استان خراسان رضوی و شمالی و پیشکسوتان کشتی با چوخه در استان‌های ذکر شده بودند و نمونه آماری در این بخش شامل ۲۸ نفر از افراد جامعه پژوهش بود که به صورت هدفمند و بر مبنای تخصص و تجربه و آگاهی نسبت به کشتی با چوخه انتخاب شدند. جامعه آماری در بخش کمی را تماشاگران و بازدیدکنندگان کشتی با چوخه تشکیل دادند که در مسابقه چهاردهم فروردین ۱۳۹۸ در گود سنتی چشمه زینل خان شهر اسفراین حضور داشتند. نمونه آماری در بخش کمی شامل ۳۸۴ نفر، براساس جدول مورگان (۱۹۷۰) محاسبه شده است که در نهایت با توجه به عدم پاسخگویی برخی افراد و مخدوش بودن برخی دیگر از پرسشنامه‌های دریافتی، در نهایت تعداد ۳۴۰ پرسشنامه مبنای تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفته است. روش نمونه‌گیری در این بخش تصادفی ساده بود و همه افراد جامعه آماری از شانس مساوی برای انتخاب شدن برخوردار بودند.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها برای شناسایی اثرات در مرحله کیفی، مصاحبه فردی نیمه‌ساختاریافته بود و کلیه مکالمات

انجام‌گرفته در جلسه، ضبط و سپس پیاده‌سازی شد. در مرحله کمی، ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه محقق‌ساخته طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) بود که این پرسشنامه از بررسی مبانی نظری تحقیق و موارد شناسایی شده در مصاحبه‌ها، ساخته شد. با توجه به بررسی سؤالات و اهداف پژوهش، پرسشنامه در دو بخش اطلاعات رایج جمعیت‌شناختی و اولویت‌بندی اثرات کشتی با چوخه در جوامع میزبان طراحی شد.

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از مصاحبه‌ها، نظرهای مختلف در گروه‌های مفهومی یکسان، کدگذاری و طبقه‌بندی و به صورت کیفی تحلیل شدند. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۱۲ تن از استادان مدیریت ورزشی بررسی و تأیید شد و پایایی آن از طریق ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.86$)، محاسبه شد. در بخش کمی از آمار توصیفی شامل فراوانی، درصد، میانگین و انحراف استاندارد برای توصیف متغیرها در جامعه پژوهش استفاده شده است. در سطح آمار استنباطی برای رتبه‌بندی اثرات کشتی با چوخه از آزمون فریدمن (برای تعیین میزان اهمیت هریک از اثرات کشتی با چوخه در جوامع میزبان)، استفاده شده است. به منظور تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS 23 استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

در این بخش یافته‌های پژوهش در دو بخش توصیفی و استنباطی ارائه شده است.

جدول ۱ نشان می‌دهد که بیشترین افراد نمونه در بخش کمی در دامنه سنی ۳۱-۴۰ سال (۳۱/۴ درصد) و کمترین تعداد آنها در دامنه سنی ۵۱ سال به بالا (۱۲/۳ درصد) قرار دارند؛ همچنین بیشترین افراد مرد (۸۶/۴ درصد) و افراد دارای تحصیلات کارشناسی، بیشترین تعداد (۴۰ درصد) و افراد دارای تحصیلات دکتری کمترین تعداد

(۳ درصد) را دارند؛ در نهایت ۷۸/۶ درصد افراد ۴ بار و با چوخه رفته‌اند.

بیشتر و ۴/۴ درصد افراد دو بار به تماشای مسابقات کشتی

جدول ۱. توزیع جمعیت‌شناختی افراد نمونه

متغیر	ویژگی جمعیت‌شناختی	فراوانی	درصد فراوانی
سن	۲۰-۳۰ سال	۱۰۴	۳۰/۵
	۳۱-۴۰ سال	۱۰۷	۳۱/۴
	۴۱-۵۰ سال	۸۸	۲۵/۸
	۵۱ سال به بالا	۴۱	۱۲/۳
جنسیت	مرد	۲۹۴	۸۶/۴
	زن	۴۶	۱۳/۶
میزان تحصیلات	کاردانی و پایین‌تر	۱۲۵	۳۶/۷
	کارشناسی	۱۳۶	۴۰
	کارشناسی ارشد	۶۹	۲۰/۳
	دکتری	۱۰	۳
تعداد دفعات حضور در مسابقات	یک بار	۳۱	۹/۱
	دو بار	۱۵	۴/۴
	سه بار	۲۷	۷/۹
	چهار بار و بیشتر	۲۶۷	۷۸/۶

عوامل را براساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی کرد.

با توجه به میانگین رتبه‌های به‌دست‌آمده، عامل تفریحی-

گردشگری با میانگین رتبه‌ای ۵/۶۵، مهم‌ترین و عامل

اقتصادی با میانگین ۱/۲۰ کم‌اهمیت‌ترین اثر کلی

ادراک‌شده توسط تماشاگران از رویداد ورزشی کشتی با

چوخه بوده است.

جدول ۲ نتایج آزمون فریدمن را برای اثرات کلی

برگزاری کشتی با چوخه نشان می‌دهد. سطح معناداری

آزمون فریدمن نشان داد، بین رتبه عوامل مربوط به عوامل

اصلی اثرات برگزاری کشتی با چوخه تفاوت معناداری وجود

دارد ($p=0.001$ ، $\chi^2=1386/58$)، بنابراین می‌توان این

جدول ۲. نتایج آزمون رتبه‌بندی فریدمن برای تعیین اولویت اثرات کلی ادراک‌شده توسط تماشاگران از کشتی با چوخه

تعداد	آماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۳۴۰	۱۳۸۶/۵۸	۵	۰/۰۰۱
اثرات کلی	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین رتبه
تفریحی-گردشگری	۴/۵۸	۰/۴۱۷	۵/۶۵
فرهنگی	۴/۳۵	۰/۴۱۴	۵/۰۲
اجتماعی	۴/۰۲	۰/۳۵۰	۳/۸۲
سیاسی	۳/۷۰	۰/۵۳۰	۳/۰۷
زیست‌محیطی	۳/۲۵	۰/۵۰۱	۲/۲۴
اقتصادی	۲/۸۸	۰/۲۹۴	۱/۲۰

منبع: عیدی و همکاران (۱۳۹۸)

تصویر مثبت از شهر و منطقه در ذهن گردشگران و بازدیدکنندگان با میانگین رتبه ۳۰/۰۱ و پوشش رسانه‌ای بیشتر شهر و منطقه میزبان مسابقات با میانگین رتبه ۲۹/۹۱، مهم‌ترین و مؤلفه آسیب به اموال و دارایی‌های عمومی شهری و منطقه‌ای با میانگین رتبه ۳/۵۸، ایجاد تنش و جنجال بین تماشاگران، ورزشکاران و سایر افراد با میانگین رتبه ۴/۰۱ و افزایش و بروز خطرهای در ابعاد ایمنی و امنیتی با میانگین رتبه ۴/۵۲، به ترتیب کم‌اهمیت‌ترین اثرات ادراک‌شده توسط تماشاگران از رویداد ورزشی کشتی با چوخه بوده است.

جدول ۳ نتایج آزمون فریدمن را برای این گویه‌ها نشان می‌دهد. سطح معناداری آزمون فریدمن نشان داد، بین رتبه عوامل مربوط به مؤلفه‌های اثرات برگزاری کشتی با چوخه تفاوت معناداری وجود دارد ($p=0.001$ ، $\chi^2=7885/91$)، بنابراین می‌توان این مؤلفه‌ها را براساس رتبه‌های به‌دست‌آمده اولویت‌بندی کرد. این بخش شامل ۴۱ گویه بود که آزمودنی‌ها میزان اهمیت هر یک از آنها را مشخص کردند. با توجه به میانگین رتبه‌ای به‌دست‌آمده، به ترتیب مؤلفه تقویت روحیه اجتماعی، شادی و نشاط اجتماعی و لذت و شغف تماشاگران با میانگین رتبه ۳۰/۰۶، ایجاد

جدول ۳. نتایج آزمون رتبه‌بندی فریدمن برای تعیین اولویت مؤلفه‌های اثرات ادراک‌شده توسط تماشاگران از کشتی با چوخه

تعداد	آماره خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری		
۳۴۰	۷۸۸۵/۹۱	۴۰	۰/۰۰۱	میانگین رتبه	انحراف استاندارد
مؤلفه‌ها		اثر کلی	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین رتبه
تقویت روحیه اجتماعی، شادی و نشاط اجتماعی و همچنین لذت و شغف تماشاگران		تفریحی-گردشگری	۴/۶۹	۰/۵۴۷	۳۰/۰۶
ایجاد تصویر مثبت از شهر و منطقه در ذهن گردشگران و بازدیدکنندگان		تفریحی-گردشگری	۴/۶۷	۰/۶۰۷	۳۰/۰۱
پوشش رسانه‌ای بیشتر شهر و منطقه میزبان مسابقات		تفریحی-گردشگری	۴/۶۷	۰/۵۹۴	۲۹/۹۱
پیشرفت ورزشکاران در سایر رشته‌های ورزشی مشابه (جودو، آلیش، کشتی و ...)		اجتماعی	۴/۶۵	۰/۵۹۳	۲۹/۷۷
پر کردن اوقات فراغت افراد و ایجاد فرصتی برای تفریح و سرگرمی		تفریحی-گردشگری	۴/۶۵	۰/۶۳۱	۲۹/۷۳
توسعه و رونق ورزش روستایی، بومی و محلی و عشایری		اجتماعی	۴/۶۳	۰/۵۹۳	۲۹/۴۳
ایجاد حس نوستالژیک (زنده شدن خاطرات قدیم و رفتن به حال و هوای گذشته)		تفریحی-گردشگری	۴/۶۱	۰/۶۴۴	۲۹/۲۰
شکوفایی استعدادهای ورزشی جوانان و نمایش توانمندی ورزشکاران روستایی و عشایر		اجتماعی	۴/۶۱	۰/۶۱۷	۲۸/۹۶
مطرح شدن و ارتقای چهره شهر و منطقه برگزاری مسابقات در سراسر کشور		تفریحی-گردشگری	۴/۵۹	۰/۶۱۰	۲۸/۷۲
الگوسازی ورزشکاران قهرمان و پهلوان برای جوانان و نوجوانان		اجتماعی	۴/۵۷	۰/۶۰۳	۲۸/۳۰
ایجاد انگیزش جوانان و نوجوانان برای پرداختن به این رشته و سایر رشته‌های مشابه		اجتماعی	۴/۵۳	۰/۶۴۹	۲۷/۹۱
تقویت حس غرور ملی و افتخار اجتماعی		اجتماعی	۴/۵۱	۰/۶۵۸	۲۷/۴۷
افزایش جذب گردشگر، مدت اقامت گردشگران و بازدیدکنندگان و ارتقای مقصد گردشگری		تفریحی-گردشگری	۴/۴۶	۰/۷۰۵	۲۷/۰۵
همگرایی و همبستگی اجتماعی و انسجام و اتحاد مردم با یکدیگر		اجتماعی	۴/۴۴	۰/۷۱۱	۲۶/۸۲
ترویج فرهنگ پهلوانی، روحیه و منش جوانمردی و غیور مردی		اجتماعی	۴/۴۲	۰/۶۵۴	۲۶/۱۱
آشنایی افراد با ویژگی‌های منحصر به فرد کشتی با چوخه مثل فنون خاص و زیبا		فرهنگی	۴/۴۰	۰/۶۳۷	۲۵/۷۸
همگرایی و همبستگی قومیتی و اتحاد و انسجام اقوام کرمانج و ترک و تات و ترکمن و ...		اجتماعی	۴/۳۷	۰/۷۲۷	۲۵/۶۲
اشاعه فرهنگ ورزش و ترویج زندگی سالم و افزایش مشارکت ورزشی در بین خانواده‌ها		فرهنگی	۴/۳۵	۰/۶۸۱	۲۵/۲۵
حفظ و غنای فرهنگ سنتی و محلی و همچنین احیای هویت محلی افراد منطقه		فرهنگی	۴/۳۶	۰/۶۶۵	۲۵/۱۳
حفظ الگوهای فرهنگی در زمینه موسیقی، لباس و جویز سنتی		فرهنگی	۴/۳۴	۰/۶۸۳	۲۴/۹۶
تقویت بوم‌گردی در شهر و منطقه برگزاری		تفریحی-گردشگری	۴/۳۱	۰/۶۸۶	۲۴/۸۷
احیای خانواده، تقویت روابط خانوادگی و دور هم جمع شدن اعضای خانواده‌ها		فرهنگی	۴/۳۱	۰/۶۸۸	۲۴/۸۰
حفظ اصالت، سنت‌ها و آداب و رسوم گذشته		فرهنگی	۴/۳۴	۰/۶۰۴	۲۴/۵۸
تقویت و تحکیم چارچوب‌های اجتماعی، حس هویت، تعلق و وابستگی اجتماعی		اجتماعی	۴/۱۵	۰/۶۹۱	۲۲/۴۸
جلب توجه مسئولان و حمایت آنها از کشتی و همچنین شهر و منطقه برگزاری		سیاسی	۳/۹۶	۰/۷۵۲	۲۰/۳۱
کاهش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی در سطح شهر و منطقه		اجتماعی	۳/۹۶	۰/۷۱۵	۲۰/۰۸
تزریق معنویت و ارزش‌های اخلاقی و همچنین تقویت مبانی دینی و اعتقادی در جامعه		اجتماعی	۳/۷۸	۰/۹۳۱	۱۸/۳۱

ادامه جدول ۳. نتایج آزمون رتبه‌بندی فربدمن برای تعیین اولویت مؤلفه‌های اثرات ادراک‌شده توسط تماشاگران از کشتی با چوخه

تعداد	آماره‌ی دو	درجه آزادی	سطح معناداری		
۳۴۰	۷۸۸۵/۹۱	۴۰	۰/۰۰۱	میانگین	انحراف
مؤلفه‌ها		اثر کلی	میانگین	رتبه	استاندارد
تقویت روحیه تعاون و همکاری و تقسیم کار بین مسئولان برگزاری با سایر سازمان‌ها		سیاسی	۳/۸۰	۰/۸۴۶	۱۸/۲۳
گلریزان و کمک به نیازمندان و مستمندان (اعم از تماشاگران و ورزشکاران)		اجتماعی	۳/۷۰	۰/۹۴۳	۱۷/۲۹
ساخت‌وسازهای جدید شهری و همچنین بازسازی شهری و منطقه‌ای		اقتصادی	۳/۴۴	۰/۶۲۴	۱۳/۶۵
بهبود زیرساخت‌های شهری (راه‌های ارتباطی، حمل‌ونقل، تأسیسات و تجهیزات و ...)		اقتصادی	۳/۳۹	۰/۶۷۷	۱۳/۰۸
ارتباط مستقیم مردم با مسئولان و فرصتی برای بیان مشکلات و درخواست‌های آنان		سیاسی	۳/۳۲	۰/۷۰۸	۱۲/۷۲
افزایش مشتریان جدید برای مشاغل و رونق کسب‌وکارهای شهر و منطقه		اقتصادی	۳/۲۸	۰/۶۱۵	۱۲/۰۰
ازدحام، شلوغی و ترافیک در شهر و منطقه برگزاری		زیست‌محیطی	۳/۲۷	۰/۶۱۲	۱۱/۹۱
اشتغال‌زایی و افزایش فرصت‌های شغلی		اقتصادی	۳/۲۴	۰/۶۴۸	۱۱/۶۰
آلودگی و تخریب زیست‌محیطی (ریختن آشغال، روشن کردن آتش و شکستن درخت‌ها و ..)		زیست‌محیطی	۳/۲۴	۰/۶۴۵	۱۱/۵۵
حمایت و اختصاص کمک‌های بلاعوض توسط مردم به کشتی و شهر و منطقه برگزاری		اقتصادی	۳/۰۵	۰/۶۷۲	۱۰/۰۷
آلودگی صوتی و سروصدای زیاد و ناهنجار		اجتماعی	۲/۱۱	۰/۷۶۸	۵/۱۸
افزایش و بروز خطرهای در ابعاد ایمنی و امنیتی		اقتصادی	۲/۰۱	۰/۶۷۰	۴/۵۲
ایجاد تنش و جنجال بین تماشاگران، ورزشکاران و سایر افراد		اجتماعی	۱/۸۳	۰/۷۴۱	۴/۰۱
آسیب به اموال و دارایی‌های عمومی شهری و منطقه‌ای		اقتصادی	۱/۷۱	۰/۷۱۵	۳/۵۸

بحث و نتیجه‌گیری

برگزاری رویدادهای ورزشی و به‌طور ویژه رویدادهای ورزشی بومی و محلی تأثیرات زیادی را در ابعاد مختلف بر جامعه، شهر و منطقه برگزاری، از خود به‌جای می‌گذارند. تأثیرات هر یک از این رویدادها منحصر به فرد بوده و مختص به رشته ورزشی، محل برگزاری، زمان برگزاری و سایر عوامل هستند. بی‌شک با شناخت بیشتر ابعاد برگزاری رویدادهای ورزشی خاص، می‌توان مدیریت و برنامه‌ریزی‌های بهتری را جهت بسط، توسعه و گسترش آن رویداد انجام داد و شهر و منطقه برگزاری و همچنین جامعه اعم از ساکنان، تماشاگران و بازدیدکنندگان را از مزایای مادی و معنوی آن رویداد منتفع کرد. همان‌طور که در بخش یافته‌های پژوهش مشخص شده، می‌توان تأثیر برگزاری رویداد ورزشی کشتی با چوخه را در شش دسته تأثیرات تفریحی-گردشگری، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، زیست‌محیطی و اقتصادی دسته‌بندی کرد که در ادامه به تشریح هر کدام از این عوامل پرداخته می‌شود.

نتایج اصلی پژوهش حاضر حاکی از این بود که تأثیرات تفریحی-گردشگری مهم‌ترین عامل شناسایی شده در برگزاری رویداد ورزشی کشتی با چوخه است. در تفسیر این

نتیجه می‌توان گفت که برگزاری این رویداد سبب تقویت روحیه اجتماعی، شادی و نشاط اجتماعی و همچنین لذت و شغف تماشاگران می‌شود. امروزه جوامع و کشورهای مختلف به دنبال راهکارهایی برای افزایش میزان سرگرمی، لذت و فراغت افراد جامعه هستند تا از آن طریق بتوانند از فواید و مزایای آن در جامعه استفاده کنند و از آنجا که شادی همواره با خرسندی، خوش‌بینی، امید و اعتماد همراه است، می‌تواند نقش تسریع‌کننده‌ای در فرایند توسعه جامعه داشته باشد و برگزاری مسابقات کشتی با چوخه می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای تحقق این امر باشد. طبیعی و دهقان قهفرخی (۱۳۹۶) هم توسعه روحی و روانی را به‌عنوان مهم‌ترین پیامد المپیادهای ورزشی برشمردند. ایجاد حس نوستالژیک (زنده شدن خاطرات قدیم و رفتن به حال و هوای گذشته) سبب بروز حس سرخوشی و لذت درونی در شخص می‌شود و فرد احساس خوشایندی را در لحظه حضور در مکان برگزاری و تماشای مسابقات تجربه می‌کند. در همین بخش ایجاد تصویر مثبت از شهر و منطقه در ذهن گردشگران و بازدیدکنندگان، پوشش رسانه‌ای بیشتر شهر و منطقه میزبان مسابقات و مطرح شدن و ارتقای چهره شهر و منطقه برگزاری مسابقات در سراسر کشور قرار دارد. با

توجه به اینکه در سال‌های اخیر رسانه‌های دیداری، شنیداری و نوشتاری زیادی اعم از شبکه ورزش، شبکه شما، شبکه‌های استانی و شبکه‌های رادیویی این رویداد را در کل کشور پوشش می‌دهند، این امر موجب شناخت بیشتر رشته، شهر و محل برگزاری کشتی با چوخه می‌شود و به تبع آن افزایش جذب گردشگر، افزایش مدت اقامت گردشگران و بازدیدکنندگان و ارتقای مقصد گردشگری و همچنین تقویت بوم‌گردی در منطقه را شاهد خواهیم بود. براون و میسی (۲۰۰۱)، دیکینسون و شیپوی (۲۰۰۷)، گریکس و هولپهان (۲۰۱۴) و همچنین ویکو و همکاران (۲۰۱۹) هم در پژوهش‌های خود به تأثیرات تفریحی و گردشگری رویدادهای ورزشی اشاره کرده بودند.

تأثیرات فرهنگی از دیگر عوامل شناسایی شده است که در رتبه دوم قرار گرفته است. مؤلفه‌هایی که در این بخش قرار دارند شامل آشنایی افراد با ویژگی‌های منحصربه‌فرد کشتی با چوخه مثل فنون خاص و زیبا، اشاعه فرهنگ ورزش و ترویج زندگی سالم و افزایش مشارکت ورزشی در بین خانواده‌ها، حفظ و غنای فرهنگ سنتی و محلی و همچنین احیای هویت محلی افراد منطقه، حفظ الگوهای فرهنگی در زمینه موسیقی، لباس و جوایز سنتی، احیای خانواده، تقویت روابط خانوادگی و دور هم جمع شدن اعضای خانواده‌ها و حفظ اصالت، سنت‌ها و آداب و رسوم گذشته است. همان‌طور که در بخش‌های پیش اشاره شد، کشتی با چوخه به‌عنوان میراث فرهنگی ناملموس ثبت ملی شده است. میراث فرهنگی ناملموس به جنبه‌های غیرفیزیکی یک فرهنگ گفته می‌شود و اغلب آداب و رسوم جامعه در یک دوره زمانی را در برمی‌گیرد. به عبارت دیگر، میراث فرهنگی ناملموس شامل بخشی از فرهنگ ماست که به شکل شفاهی و سینه به سینه به ما به ارث رسیده است. توجه به میراث فرهنگی ناملموس، نقش مهمی در گفت‌وگوی بین فرهنگ‌های مختلف ایفا می‌کند و سبب

ایجاد احترام متقابل به تنوع فرهنگی و شیوه‌های گوناگون زندگی می‌شود. میراث فرهنگی منحصربه‌فرد، غیر قابل جایگزینی و در میان نسل‌ها از ارزش و احترام برخوردار است (۱۱). کشتی با چوخه از گذشته‌های دور و نسل به نسل به امروز رسیده است و به‌واسطه برگزاری آن تأثیرات فرهنگی متنوعی از حفظ الگوهای فرهنگی گرفته تا حفظ و حراست از آداب و رسوم گذشته و همچنین تبادلات فرهنگی بین اقوام و قومیت‌های متنوع استان اعم از کرمانج، ترک، تات، ترکمن و فارس حاصل شده است. به‌واسطه حضور خانوادگی در رویداد و تماشای آن افراد زیادی با این رشته آشنایی یافته و انتظار می‌رود فرهنگ ورزش همگانی و میزان افزایش مشارکت ورزشی در بین افراد شکل گرفته و جامعه را از منافع جسمانی و روانی بهره‌مند سازد. دیکینسون و شیپوی (۲۰۰۷)، هوانگ و همکاران (۲۰۱۲) و همتی مرادآبادی و همکاران (۱۳۹۷) هم به تأثیرات فرهنگی حاصل از برگزاری رویدادهای ورزشی اشاره کردند. لوردی و همکاران (۲۰۱۱) تبادل فرهنگی و توسعه فرهنگی را از جمله تأثیرات برگزاری رویدادهای ورزشی عنوان کردند.

اثرات اجتماعی سومین عامل شناسایی شده در این بخش بود. اثرات در این بخش به دو دسته تأثیرات مثبت و منفی تقسیم می‌شوند. مؤلفه‌های مثبت شامل پیشرفت ورزشکاران در سایر رشته‌های ورزشی مشابه (جودو، آلیش، کشتی آزاد و فرنگی و ...)، توسعه و رونق ورزش روستایی، بومی و محلی و عشایری، شکوفایی استعدادهای ورزشی جوانان و نمایش توانمندی ورزشکاران روستایی و عشایر، الگوسازی ورزشکاران قهرمان و پهلوان برای جوانان و نوجوانان، ایجاد انگیزش جوانان و نوجوانان برای پرداختن به این رشته و سایر رشته‌های مشابه، تقویت حس غرور ملی و افتخار اجتماعی، همگرایی و همبستگی اجتماعی و انسجام و اتحاد مردم با یکدیگر، ترویج فرهنگ پهلوانی،

روحیه و منش جوانمردی و غیور مردی، همگرایی و همبستگی قومیتی و اتحاد و انسجام اقوام کرمانج و ترک و تات و ترکمن و ...، تقویت و تحکیم چارچوب‌های اجتماعی، حس هویت، تعلق و وابستگی اجتماعی، کاهش بزهکاری و آسیب‌های اجتماعی در سطح شهر و منطقه، تزریق معنویت و ارزش‌های اخلاقی و همچنین تقویت مبانی دینی و اعتقادی در جامعه و گلریزان و کمک به نیازمندان و مستمندان (اعم از تماشاگران و ورزشکاران) است. با توجه به ماهیت پهلوانی و معنوی این رشته ورزشی و بعد اخلاقی قوی و اثرگذار به‌نظر می‌رسد که حضور افراد و تماشاگران در گود کشتی می‌تواند به جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی کمک کند و حضور در گود و سرگرمی حاصل از این رشته ورزشی پرتطرفدار نیز می‌تواند به کاهش بزهکاری در جامعه یاری رساند (۱۴). همان‌طور که مشخص است، کشتی با چوخه آثار مثبت فراوانی را در بعد اجتماعی به‌همراه دارد. در حالت کلی دستیابی به این تأثیرات در جامعه نیازمند صرف هزینه‌های زیادی اعم از هزینه‌های مالی و غیرمالی توسط ادارات، سازمان‌ها و نهادهای درگیر در اداره امور شهری و کشوری است که با برگزاری یک رویداد می‌توان تا حدود زیادی به تحقق این امر، هرچند کوتاه‌مدت و میان‌مدت دست یافت. طبیعتاً با برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تر و حرفه‌ای‌تر می‌توان ماندگاری و کیفیت این قبیل تأثیرات را در جامعه بیشتر و بهتر کرد. ژوو و آپ (۲۰۰۹) هم در پژوهش خود عوامل اجتماعی-روانی را به‌عنوان تأثیرات ادراک‌شده از رویداد ورزشی عنوان کردند. اینوی و همکاران (۲۰۱۸) و ژوو و کاپلانیدو (۲۰۱۸) نیز توسعه سرمایه اجتماعی را از جمله مزایای برگزاری رویدادهای ورزشی در جامعه برشمردند. در همین بخش تأثیرات اجتماعی منفی مانند آلودگی صوتی و سروصدای زیاد و ناهنجار و ایجاد تنش و جنجال بین تماشاگران، ورزشکاران و سایر افراد شناسایی شد. با توجه به اینکه تعداد زیادی تماشاگر و

بازدیدکننده از این رویداد دیدن می‌کنند و با توجه به شرایط حاکم در اطراف گود و خود گود کشتی، حساسیت‌های غالب بر مسابقات و حمایت و طرفداری از یک ورزشکار خاص، طبیعی است که مواردی از این دست در حاشیه مسابقات به‌وقوع بپیوندند. مسئولان، مدیران و برگزارکنندگان می‌توانند با اعمال تدابیری میزان بروز این عوامل را به حداقل برسانند و فضای عاری از تنش و درگیری را در بین افراد حاضر برقرار کنند.

تأثیرات سیاسی عامل شناسایی‌شده چهارم در این بخش است. تأثیرات سیاسی شامل جلب توجه مسئولان و حمایت آنها از کشتی و همچنین شهر و منطقه برگزاری، تقویت روحیه تعاون و همکاری و تقسیم کار بین مسئولان برگزاری با سایر سازمان‌ها و ارتباط مستقیم مردم با مسئولان و فرصتی برای بیان مشکلات و درخواست‌های آنان است. در برگزاری رویداد کشتی با چوخه حضور سیاسیون و افراد سیاسی بسیار پررنگ و محسوس است. حضور معاون رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس، استاندار، معاونان، فرماندار، شهردار، رؤسای فدراسیون‌های ورزشی، مدیران سازمان‌های مختلف و سایر افراد سیاسی دلیل این مدعاست. برگزاری کشتی با چوخه بهانه خوبی است که با حضور مسئولان ارتباط صمیمانه، نزدیک و دوستانه‌ای بین مردم و مسئولان ایجاد شده و در حاشیه برگزاری، مردم منطقه مشکلات، گرفتاری‌ها، معضلات، کمبودها و نیازمندی‌های خود را به گوش آنها برسانند و در جهت برطرف کردن مشکلات خود گام‌های مثبتی را بردارند و این احساس در آنها شکل بگیرد که گوش شنوایی برای شنیدن مصائب و سختی‌های آنها وجود دارد. شکل‌گیری ارتباط حسنه بین سازمان‌ها و ادارات درگیر به‌منظور برگزاری هرچه باشکوه‌تر مسابقات نیز روحیه تعاون و همکاری بین آنها را تقویت می‌کند و مزایای مثبت فراوانی را برای شهر

و جامعه میزبان به همراه دارد. گریکس و هولیهان (۲۰۱۴) نیز در پژوهش خود به عوامل سیاسی اشاره کردند.

تأثیرات زیست محیطی پنجمین عامل شناسایی شده در این بخش بود. مؤلفه های ازدحام، شلوغی و ترافیک در شهر و منطقه برگزاری و آلودگی و تخریب زیست محیطی (ریختن آشغال، روشن کردن آتش و شکستن درخت ها و ...) از جمله تأثیرات منفی در این بخش است. با توجه به انبوه بازدیدکنندگان و تماشاگران ترافیک، شلوغی، آلودگی محل برگزاری، ریختن زباله و روشن کردن آتش در اطراف محل برگزاری را به میزان کمی می توان مشاهده کرد که می توان از طریق آموزش و فرهنگ سازی این مقدار کم را هم به طور کامل برطرف کرد. برخی از سازمان های مردم نهاد هم به صورت داوطلبانه بعد از اتمام مسابقات اقدام به پاکسازی محیط برگزاری می کنند که می توان با انجام تدابیر و حمایت از این قبیل سازمان ها و گروه ها نتایج بیشتر و مناسب تری را دریافت کرد. لوردی و همکاران (۲۰۱۱) نیز آلودگی و مشکلات ترافیکی را از جمله آثار برگزاری مسابقات کریکت برشمردند. همتی مرادآبادی و همکاران (۱۳۹۷) توسعه اکولوژیکی را از جمله آثار مثبت میزبانی رویدادهای ورزشی برشمردند که با نتایج این بخش از پژوهش ناهمخوان است. به نظر می رسد با توجه به متفاوت بودن مقیاس برگزاری رویدادها نتایج این بخش از پژوهش ناهمخوان باشد.

تأثیرات اقتصادی آخرین عامل شناسایی شده در این بخش است. به طور کلی تأثیرات اقتصادی به دو دسته تأثیرات مثبت و تأثیرات منفی تقسیم می شوند. در بخش تأثیرات مثبت می توان به رشد و توسعه اقتصادی و زیرساختی شهر و منطقه میزبان و همچنین اشتغال زایی اشاره کرد. به واسطه حضور تماشاگران و استقبال حداکثری علاقه مندان و همچنین حضور گردشگران از اقصی نقاط کشور به شهر و منطقه میزبان رویداد ورزشی کشتی با

چوخه، هرچند کم، کوتاه و مقطعی، اما می توان شاهد بهبود شرایط اقتصادی و افزایش درآمد ساکنان منطقه بود. چالیپ و همکاران (۲۰۰۳) اعتقاد دارند که مسابقات ورزشی کوچک و بزرگ می توانند شرکت کنندگان، تماشاگران و گردشگران را به خود جلب کرده و میلیون ها دلار درآمد برای اقتصاد محلی فراهم کنند (۲۲). بهبود زیرساخت ها و همچنین ساخت وسازهای جدید شهری و منطقه ای هم از تأثیرات مثبت برگزاری رویداد ورزشی کشتی با چوخه است. احداث راه های دسترسی و بهسازی راه های قدیمی به گودهای کشتی با چوخه، ساخت و تجهیز امکانات خدماتی و رفاهی در منطقه، ایجاد ظرفیت های جدید در بخش گردشگری و امکانات مربوط به این بخش از تأثیرات مثبت بیان شده در این بخش است. ژوو و آپ (۲۰۰۹) توسعه شهری و همچنین کیم و پتريک (۲۰۰۵) توسعه زیرساخت های شهری را از جمله تأثیرات مثبت برگزاری رویدادها عنوان کردند. اشتغال زایی و افزایش فرصت های شغلی و همچنین افزایش مشتریان جدید برای مشاغل و رونق کسب و کارهای شهر از جمله تأثیرات مطرح در این بخش هستند. برپایی نمایشگاه ها و بازارچه های محلی در حاشیه برگزاری مسابقات و عرضه انواع محصولات غذایی، صنایع دستی و سنتی سبب فعال شدن و رونق گرفتن مشاغل مربوط در این زمینه می شود و با توجه به پتانسیل و ظرفیت بالای این رویداد برای جذب تماشاگر، می توان با برنامه ریزی صحیح و اصولی از مزایا و منافع حاصله نهایت بهره را برد. ویکو و همکاران (۲۰۱۹) و جوادزاده و سالاریان (۱۳۹۶) نیز اشتغال زایی و ایجاد شغل را از جمله آثار مثبت برگزاری رویدادهای ورزشی برشمردند. از تأثیرات منفی در بخش اقتصادی می توان به آسیب به اموال و دارایی های عمومی شهری و منطقه ای و همچنین افزایش و بروز خطر ها در ابعاد ایمنی و امنیتی اشاره کرد. آسیب های وارده به اموال عمومی هرچند اندک، از دیگر هزینه های تحمیل شده

در این بخش است. تخریب و صدمه به وسایل حمل‌ونقل عمومی، تجهیزات و امکانات مکان برگزاری، زیرساخت‌های شهری و هزینه‌های مربوط به پاک‌سازی و نظافت شهر و محل برگزاری رویداد می‌تواند هزینه‌های برگزاری را افزایش دهد. هزینه‌های مربوط به بحث ایمنی و امنیت برگزاری نیز از نکات شایان توجه و مهم در این بخش است. یکی از بخش‌های هزینه‌ای مهم و حساس در هر رویدادی مربوط به بخش‌های ایمنی و امنیت بازی‌هاست. ایمن‌سازی محوطه برگزاری و خود گود به‌منظور جلوگیری از بروز مشکلات نیاز به صرف مبالغ شایان توجهی دارد و همچنین بحث امنیت و تضمین امنیت تماشاگران و ورزشکاران، توسط نیروهای کارآمد و تکنولوژی‌های روزآمد مانند دوربین‌های مدار بسته، گیت‌های ورودی و خروجی، سیستم‌های هشداردهنده و غیره نیز همت زیادی را در بحث مالی طلب می‌کند. در نهایت هرچه سیستم‌های ایمنی و امنیتی پیچیده‌تر و گسترده‌تر باشند به تبع آن میزان هزینه‌ها نیز افزایش می‌یابد. شیو و پریوس (۲۰۱۸) هم در پژوهش خود نشان دادند که هزینه‌های برگزاری رویداد از آثار منفی ادراک‌شده توسط ساکنان شهر هامبورگ بود. به‌نظر می‌رسد با توجه به مقیاس برگزاری، تأثیرات اقتصادی این رویداد خیلی شایان توجه و چشمگیر نباشد، اما با توجه به ظرفیت بالای این رویداد می‌توان با توجه و اهتمام بیشتر از سوی ذی‌نفعان و مسئولان مربوط تأثیرات اقتصادی بیشتر و بهتری را نصیب شهر و منطقه میزبان مسابقات کرد.

به‌طور کلی یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که سازمان‌دهندگان و مسئولان بازی‌ها درحالی‌که تأثیرات منفی را کاهش می‌دهند، باید بیشتر بر اثرات مثبت تکیه و توجه کنند، از این‌رو پیشنهاد می‌شود در بخش تفریحی-گردشگری با استفاده از برنامه‌های شاد و مفرح همچون استفاده از موسیقی محلی و جشنواره‌های سنتی لحظات

خاطره‌انگیزی را برای تماشاگران رقم بزنند؛ ایجاد زیرساخت‌ها، امکانات و تسهیلات مناسب و مرتبط با گردشگری به‌منظور حضور بیشتر گردشگران و همچنین بهبود تصویر ذهنی گردشگران برای افزایش تمایل به سفر مجدد با ایجاد تجربه‌های سفر هیجان‌انگیز؛ استفاده از پتانسیل جشنواره‌ها، مراسم‌ها و برنامه‌های فرهنگی مانند رویدادهای آیینی و سنتی (آداب و رسوم اقوام منطقه، فرهنگ‌های سنتی) در کنار برگزاری کشتی با چوخه به‌منظور آشنایی بازدیدکنندگان و گردشگران با فرهنگ و سنت‌های اصیل و غنی منطقه و تسهیل ارتباط بین گروه‌های قومی از طریق فعالیت‌های فرهنگی و تقویت سرمایه فرهنگی و انسانی از راهکارهای مطرح‌شده در بخش فرهنگی است. در بخش اجتماعی برای توسعه بیشتر سرمایه اجتماعی، می‌توان از ظرفیت فعالیت‌ها و رویدادهای بومی و محلی برای افزایش هویت‌پذیری جمعی و ارتباطات اجتماعی استفاده کرد و با مشارکت بیشتر افراد در برگزاری حس غرور و تعلق افراد را افزایش داد. دعوت از چهره‌های سیاسی لشکری و کشوری به‌منظور حضور در مسابقات و بیان مشکلات، کمبودها و نیازمندی‌های ساکنان شهر و منطقه و بازدیدکنندگان و ارتباط بی‌واسطه مردم با مسئولان از پیشنهادها بخش سیاسی است. در بخش زیست‌محیطی، ایجاد تعالیم و آموزش‌های لازم به بازدیدکنندگان به‌منظور جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست و انتقال پیام زیست‌محیطی کشتی با چوخه (قابلیت برگزاری این رویداد با کمترین امکانات و تجهیزات و در زمین خاکی، بدون نیاز به تخریب محیط زیست برای احداث بنا و سازه‌های خاص) به مشارکت‌کنندگان و تماشاگران؛ و در نهایت فعال کردن تمامی ظرفیت‌های موجود اقتصادی منطقه اعم از خدماتی و رفاهی شامل رستوران‌ها، غذاخوری‌ها، اقامتگاه‌ها، حمل‌ونقل، بازارچه‌های صنایع دستی و سنتی و ... به‌منظور بهره‌برداری

از پتانسیل رویداد برگزارشده از پیشنهادهای بخش اقتصادی است.

منابع و مأخذ

۱. اشرفی، لیلا. (۱۳۸۶). «بازی‌های سنتی آذربایجان»، فصلنامه فرهنگ مردم ایران، ش ۲۷، ص ۱۵۰-۱۴۲.
۲. امانی، شادروز. (۱۳۸۵). چوخه‌پوشان نامدار، چ اول، تهران: سخن‌گستر.
۳. اندام، رضا؛ مهدی‌زاده، رحیمه؛ تقی‌پور جهرمی، فریده. (۱۳۹۲). «بررسی اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی بر جامعه میزبان (مطالعه موردی دانشگاه بیرجند، میزبان یازدهمین المپیاد فرهنگی ورزشی دانشجویان دختر دانشگاه‌های سراسر کشور)»، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، سال ۳، ش ۶، ص ۸۵-۷۳.
۴. پاپ‌زن، عبدالحمید؛ آگهی، حسین؛ شاهمرادی، مهنا. (۱۳۹۴). «تعیین راهبردهای مناسب برای ورزش روستایی با تأکید بر ورزش‌های بومی شهرستان کرمانشاه»، مدیریت ورزشی، دوره هفتم، ش ۵، ص ۷۴۹-۷۳۱.
۵. پاپ‌زن، عبدالحمید؛ آگهی، حسین؛ شاهمرادی، مهنا. (۱۳۹۵). «مؤلفه‌های اصلی ورزش‌های بومی و محلی به‌منظور بهره‌برداری در توسعه پایدار روستایی: مورد مطالعه بازی‌ها و ورزش‌های بومی و محلی شهرستان کرمانشاه»، توسعه محلی (روستایی-شهری)، دوره ۸، ش ۱، ص ۸۹-۱۱۲.
۶. پروینی، نسترن؛ شعبانی مقدم، کیوان؛ اشرف خزایی، علی. (۱۳۹۴). «بررسی اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی بر توسعه گردشگری جامعه میزبان با تأکید بر بعد اقتصادی، مطالعه موردی: سومین جشنواره جهانی سنگ‌نوردی بیستون»، مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، دوره ۲، ش ۵، ص ۹۵-۸۷.
۷. جلالی فراهانی، مجید؛ علی‌دوست قهفرخی، ابراهیم. (۱۳۹۶). مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۸. جوادزاده، محبوبه؛ سالاریان، محسن. (۱۳۹۶). نقش برگزاری رویدادهای ورزشی در اقتصاد شهر تهران، سومین کنفرانس سالانه بین‌المللی عمران، معماری و شهرسازی، شیراز: مؤسسه عالی علوم و فناوری خوارزمی، ص ۸-۱.
۹. حسین‌پور، حامد؛ فهیم‌دوین، حسن؛ رحیمی، رضا. (۱۳۹۱). بررسی موانع توسعه و پیشرفت کشتی با چوخه استان خراسان شمالی از دیدگاه کارشناسان ورزشی، اولین همایش ملی علم و کشتی، دانشگاه علامه طباطبائی.
۱۰. رجائی مدرس، محمدعلی. (۱۳۸۵). بررسی قابلیت‌ها و پتانسیل‌های توریسم ورزشی تبت ایران و تأثیر آن بر توسعه شهرها، اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران، ۳.
۱۱. شاهی، طاهره؛ خورشید، صدیقه. (۱۳۹۴). میراث ناملموس راهی به‌سوی توسعه گردشگری خلاق (مطالعه موردی استان مازندران)، کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت و مهندسی صنایع، تهران: شرکت مدیران ایده‌پردازان پایتخت ایلیا، ۱۴-۱.
۱۲. طیبی، بهمن؛ دهقان قهفرخی، امین. (۱۳۹۶). «نقش برگزاری المپیادهای ورزشی درون استانی در توسعه ورزش استان گلستان از دیدگاه مدیران و کارشناسان ورزش»، رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، دوره ۵، ش ۱۷، ص ۹۹-۸۷.
۱۳. عباسقلی، مجید. (۱۳۹۱). کشتی با چوخه، آیینی برای زندگی، روزنامه جام جم، گروه ورزش، ۲۹ فروردین، ص ۱۳.

۱۴. عبدی، شهرام؛ طالب‌پور، مهدی؛ میرزازاده، زهراسادات؛ قربانی، محمد. (۱۳۹۸). «شناسایی اثرات برگزاری رویداد ورزشی کشتی با چوخه در جوامع میزبان»، توسعه محلی (روستایی-شهری)، دوره ۱۱، ش ۱، ص ۷۸-۵۵.
۱۵. میرنیا، سیدعلی. (۱۳۸۱). نگاهی به فرهنگ عامه خراسان، تهران: سخن گستر، ص ۲۳۳.
۱۶. همتی مرادآبادی، جمشید؛ سجادی، سید نصرالله؛ جلالی فراهانی، مجید. (۱۳۹۷). "تأثیر میزبانی رویدادهای ورزشی بر توسعه شهری"، مطالعات مدیریت ورزشی، ش ۵۰، ص ۱۲۴-۱۰۵.
۱۷. هنرور، افشار؛ غفوری، فرزاد؛ ططری حسن گاوپار، احسان؛ لطیفی، حجت‌الله. (۱۳۹۳). «شیوه‌های احیا، ترویج و ارتقای ورزش‌ها و بازی‌های بومی و محلی در کشور»، مدیریت ورزشی، دوره ۶، ش ۳، ص ۵۰۹-۴۹۳.
18. Akinemi A. (2009). Traditional Sports & Games in Nigeria. National Institute for Sports, Lagos, Nigeria, 230-236.
19. Bowdin, G., McDonnell, I., Allen, J., and O'Toole, W. (2001), Events management, Butterworth-Heinemann, Oxford.
20. Brent Ritchie, J. R. (1984). Assessing the impact of hallmark events: Conceptual and research issues. *Journal of travel research*, 23(1), 2-11.
21. Brown, A., & Massey, J. (2001). *Literature review: The impact of major sporting events*. Manchester Institute for Popular Culture, Manchester Metropolitan University. 1-41.
22. Chalip, L., Green, B. C., & Hill, B. (2003). Effects of sport event media on destination image and intention to visit. *Journal of sport management*, 17(3), 214-234.
23. Cohen, K. E., Morgan, P. J., Plotnikoff, R. C., Callister, R., & Lubans, D. R. (2014). Fundamental movement skills and physical activity among children living in low-income communities: a cross-sectional study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 11(1), 49.
24. Crompton, J. L. (1995). Economic impact analysis of sports facilities and events: Eleven sources of misapplication. *Journal of sport management*, 9(1), 14-35.
25. Dickinson, J., & Shipway, R. (2007). Resource guide to the impact of events, hospitality, leisure, and sport and tourism network. The Higher Education Academy, Heslington. 1-20.
26. Djaballah, M., Hautbois, C., & Desbordes, M. (2015). Non-mega sporting events' social impacts: a sensemaking approach of local governments' perceptions and strategies. *European Sport Management Quarterly*, 15(1), 48-76.
27. Eichberg, H. (2005). Traditional games. University of Southern Denmark, Centre for Sport, Health and Civil Society, Gerlev, 27-29.
28. Fairley, S., Tyler, B. D., Kellett, P., & D'Elia, K. (2011). The formula one Australian grand prix: Exploring the triple bottom line. *Sport Management Review*, 14(2), 141-152.
29. Gibson, H. J., Kaplanidou, K., & Kang, S. J. (2012). Small-scale event sport tourism: A case study in sustainable tourism. *Sport management review*, 15(2), 160-170.
30. Green, B. C. (2005). Building sport programs to optimize athlete recruitment, retention, and transition: Toward a normative theory of sport development. *Journal of sport management*, 19(3), 233-253.

31. Grix, J., & Houlihan, B. (2014). Sports mega-events as part of a nation's soft power strategy: The cases of Germany (2006) and the UK (2012). *The British journal of politics and international relations*, 16(4), 572-596.
32. Gursoy, D., Kim, K., & Uysal, M. (2004). Perceived impacts of festivals and special events by organizers: an extension and validation. *Tourism management*, 25(2), 171-181.
33. Huang, H. C., Lai, Y. H., Chen, L. S., & Chang, C. M. (2012). Influence of international mega sport event towards cognition of economic, social-cultural and environmental impact for residents: A case study of the 2009 Kaohsiung world games. In *Advanced Materials Research*, Vol. 524, 3392-3397.
34. Hylton, K., & Bramham, P. (Eds.). (2008). *Sport development: Policy, processes and practice* (2nd ed.). Abingdon: Routledge.
35. Inoue, Y., Heffernan, C., Yamaguchi, T., & Filo, K. (2018). Social and charitable impacts of a charity-affiliated sport event: A mixed methods study. *Sport Management Review*, 21(2), 202-218.
36. Jago, L., Chalip, L., Brown, G., Mules, T., & Ali, S. (2003). Building events into destination branding: Insights from experts. *Event management*, 8(1), 3-14.
37. Kim, S. S., & Petrick, J. F. (2005). Residents' perceptions on impacts of the FIFA 2002 World Cup: the case of Seoul as a host city. *Tourism Management*, 26(1), 25-38.
38. Krist, S. (2004). Where going back is a step forward: The re-traditionalising of sport games in post-Soviet Buriatia. *Sibirica*, 4(1), 104-115.
39. Long, P. T., Perdue, R. R., & Allen, L. (1990). Rural resident tourism perceptions and attitudes by community level of tourism. *Journal of travel research*, 28(3), 3-9.
40. Lorde, T., Greenidge, D., & Devonish, D. (2011). Local residents' perceptions of the impacts of the ICC Cricket World Cup 2007 on Barbados: Comparisons of pre-and post-games. *Tourism management*, 32(2), 349-356.
41. McGehee, N. G., & Andereck, K. L. (2004). Factors predicting rural residents' support of tourism. *Journal of travel research*, 43(2), 131-140.
42. Nooij, M. D., Berg, M. V. D., & Koopmans, C. (2013). Bread or games? A social cost-benefit analysis of the World Cup bid of the Netherlands and the winning Russian bid. *Journal of Sports Economics*, 14(5), 521-545.
43. Ottevanger, H. J. (2007). *Sport Tourism: Factors of influence on sport event visit motivation. Master of Arts in European Tourism Management, Bournemouth University (UK)*, 7-28.
44. Preuss, H. (2004). *The economics of staging the Olympics: a comparison of the Games, 1972-2008*. Edward Elgar Publishing.
45. Preuss, H., & Arne Solberg, H. (2006). Attracting major sporting events: The role of local residents. *European sport management quarterly*, 6(4), 391-411.
46. Scheu, A., & Preuss, H. (2018). Residents' perceptions of mega sport event legacies and impacts. *German Journal of Exercise and Sport Research*, 48(3), 376-386.

47. Taks, M. (2013). Social sustainability of non-mega sport events in a global world1. *European Journal for Sport and Society*, 10(2), 121-141.
48. Taks, M., Chalip, L., & Green, B. C. (2015). Impacts and strategic outcomes from non-mega sport events for local communities. *European sport management quarterly*, 15(1), 1-6.
49. Vico, R. P., Uvinha, R. R., & Gustavo, N. (2019). Sports mega-events in the perception of the local community: the case of Itaquera region in São Paulo at the 2014 FIFA World Cup Brazil. *Soccer & Society*, 20(6), 810-823.
50. Zhou, R., & Kaplanidou, K. (2018). Building social capital from sport event participation: An exploration of the social impacts of participatory sport events on the community. *Sport Management Review*, 21(5), 491-503.
51. Zhou, Y., & Ap, J. (2009). Residents' perceptions towards the impacts of the Beijing 2008 Olympic Games. *Journal of Travel Research*, 48(1), 78-91.
52. Zimbalist, A. (2010). Is it worth it? *Finance & Development*, 47(1), 8-11.

The Analysis of the Perceived Effects of Chokheh Wrestling Sport Event from the Viewpoints of Spectators

**Shahram Abdi¹ – Mahdi Talebpour^{*2} – Zahra Sadat Mirzazadeh³ –
Mohammad Ghorbani⁴**

**1. PhD Student, Faculty of Sport Sciences, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran 2,4. Professor, Faculty of Sport Sciences, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran 3. Assistant Professor, Faculty of Sport Sciences, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran
(Received:2019/12/29;Accepted:2020/09/07)**

Abstract

The present study aimed at identifying and ranking the perceived effects of Chokheh wrestling sport event from the viewpoints of spectators. The research method was mixed and qualitative research method was used to identify the effects of holding Chokheh wrestling and quantitative research method was used to assess the importance and ranking of factors and components. The statistical population in the qualitative section consisted of directors, deputies and experts from Sport and Youth general office of Razavi and Northern Khorasan provinces, Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism general office of Razavi and Northern Khorasan provinces, Sport and Youth offices in Razavi and Northern Khorasan provinces, Wrestling Committee of Razavi and Northern Khorasan provinces, Rural Sport and Local and Native Games Committee in Razavi and Northern Khorasan provinces, and the population in the quantitative section consisted of Chokheh wrestling spectators that were present in the competition of 3 April 2019 in the traditional pit of Zeinal Khan spring in Esfarayen city. The statistical sample included 28 subjects in the qualitative section and 384 subjects in the quantitative section. Semi-structured interviews and a researcher-made questionnaire were used for data collection and Friedman test was used to analyze the data in the inferential statistics. The results showed that recreational-tourism, cultural, social, political, environmental and economic factors were the most important effects of Chokheh wrestling event; therefore, managers, officials, planners and organizers should consider these variables as important effects of Chokheh wrestling in hosting communities.

Keywords

Chokheh wrestling, local and native games, spectators, sport event.

* Corresponding Author Email: mtalebpour@um.ac.ir; Tel: +989128238302